Międzyregionalna Rada Związkowa Łaba-Nysa

Ofensywa na rzecz Dobrej Pracy i spójności na Trójstyku

Międzyregionalna Rada Związkowa (MRZ) Łaba-Nysa od 30 lat angażuje się na rzecz solidarnego rozwoju pogranicza w Unii Europejskiej. Od momentu jej założenia w 1993 roku żyje ideą równowagi i spójności wśród sąsiadujących krajów i regionów. Wraz z Europejską Konfederacją Związków Zawodowych opowiada się za spójnością gospodarczą, społeczną i terytorialną w UE. Zobowiązana jest zasadzie solidarności. Jej celem jest zapewnienie dobrych warunków pracy, kształcenia i życia, dobrowolnej i uczciwej mobilności oraz wysokiego zabezpieczenia społecznego we wszystkich regionach.

Trójstyk – wspólny obszar pracy, edukacji i życia

MRZ Łaba-Nysa opowiada się za wyważonym rozwojem pogranicza Dolny Śląsk-Saksonia-północne Czechy jako wspólnego obszaru pracy, edukacji i życia o wysokim standardzie. Obejmuje on otwarte granice i przestrzeganie praw do swobodnego przemieszczania się, rozwój równych warunków życia, wysoki poziom zabezpieczenia społecznego, równe traktowanie wszystkich ludzi niezależnie od pochodzenia, przestrzeganie obowiązujących standardów pracy i standardów socjalnych w miejscu pracy oraz silne prawa pracownicze i związkowe.

Zmiany demograficzne, cyfryzacja, zmiany strukturalne i transformacja prowadzą do zmian i wyzwań we wszystkich obszarach życia i pracy. Związki zawodowe współkształtują przyszłość w interesie pracowników w regionach, zakładach i administracji. Naszym celem są dobre warunki pracy i życia dla wszystkich ludzi oraz dobre perspektywy na przyszłość dla młodych ludzi lokalnie w regionie. Obejmuje to również wysokiej jakości usługi publiczne, które są przystępne cenowo i dostępne na całym terenie. Regiony wiejskie nie mogą pozostawać w tyle pod względem miejsc pracy czy usług publicznych w zakresie edukacji, opieki zdrowotnej i lokalnego transportu publicznego.

Dobre transgraniczne usieciowienie związków zawodowych jest warunkiem silnej transgranicznej reprezentacji interesów pracowniczych. Międzyregionalna Rada Związkowa Łaba-Nysa wspiera członkowskie związki zawodowe w transgranicznej współpracy sektorowej. Na pierwszy plan wysuwa się egzekwowanie praw pracowniczych i dobrych warunków pracy na pograniczu, jak również promowanie zrównoważonego rozwoju regionalnego. Związki zawodowe będą nadal transgranicznie zwalczać naruszenia praw pracowniczych i związkowych.

Zapewnienie Dobrej Pracy dla wszystkich pracowników na Trójstyku

MRZ Łaba-Nysa będzie intensywnie pracować nad egzekwowaniem Dobrej Pracy dla wszystkich zatrudnionych i zapobiegać nierównemu traktowaniu pracowników mobilnych. Obejmuje to walkę z niepewnym zatrudnieniem, zwiększanie zasięgu układów zbiorowych oraz wprowadzanie odpornej na ubóstwo płacy minimalnej jako dolnej granicz w krajach członkowskich UE. Zasada „Taka sama płaca za taką samą pracę“ musi obowiązywać dla wszystkich zatrudnionych, niezależnie od narodowości czy płci we wszystkich branżach.

W ostatnich latach znacznie wzrosła mobilność pracowników na Trójstyku. W Saksonii pracuje ponad 25.500 pracowników przygranicznych z Polski i z Czech. Wielu pracowników dojeżdża do pracy przez granicę między Polską a Czechami. Pracownicy przygraniczni stoją przed szczególnymi wyzwaniami, ponieważ są ubezpieczeni społecznie i płacą podatki w miejscu pracy, ale jednocześnie mają też prawo do świadczeń w miejscu zamieszkania. Prawa socjalne w miejscu pracy i w miejscu zamieszkania są zasadniczo gwarantowane przez przepisy unijnego rozporządzenia o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Deutscher Gewerkschaftsbund Bezirk Sachsen, Anna Bernstorf, Schützenplatz 14, 01067 Dresden

Pandemia koronawirusa pokazała, jak szybko pracownicy przygraniczni są dyskryminowani nieświadomie, ale także świadomie przez podmioty państwowe. Czy to poprzez ograniczanie ich praw do swobodnego przemieszczania się, czy też poprzez nakładanie na pracowników przygranicznych odrębnych wymogów i obowiązków tylko w miejscu pracy, czy też poprzez wykluczanie ich ze świadczeń na podstawie miejsca zamieszkania w kraju sąsiednim.

MRZ Łaba-Nysa będzie nadal prowadzić ofensywę w celu ochrony pracowników przygranicznych przed nierównym traktowaniem, w celu egzekwowania ich praw do swobodnego przemieszczania się oraz wzmocnienia ich zabezpieczenia społecznego. Przy uchwalaniu rozporządzeń czy ustaw należy wykluczyć ograniczanie praw pracowników przygranicznych lub nierówne traktowanie w porównaniu z pracownikami, których miejsce pracy i zamieszkania znajduje się w jednym kraju. Obowiązuje to również w czasach kryzysu.

MRZ Łaba-Nysa będzie nadal wyraźnie opowiadać się za otwartymi granicami i przeciwko zamykaniu granic oraz stanowczo sprzeciwiać się ograniczaniu praw do swobodnego przemieszczania się w UE. Nawet w sytuacjach kryzysowych nie można tolerować naruszania praw pracowniczych. Należy wykluczyć odmowę wjazdu pracownikom mobilnym do ich miejsca pracy, uczniom i studentom do ich placówek dydaktycznych, podobnie jak rozdzielanie rodzin i związków partnerskich.

W projektach transgranicznych, takich jak planowana budowa linii kolejowej Drezno-Praga, MRZ Łaba-Nysa będzie dążyć do zapewnienia przestrzegania praw pracowniczych i skutecznej ochrony zatrudnionych przed wypadkami przy pracy dzięki silnej transgranicznej ochronie zdrowia i bezpieczeństwu pracy. Współpraca właściwych urzędów jest niezbędna, szczególnie w odniesieniu do budowy nowego tunelu między Saksonią a północnymi Czechami. Przy udzielaniu zamówień na usługi ważną rolę powinno odgrywać przestrzeganie układów zbiorowych oraz prawa pracy i prawa socjalnego.

Utworzenie efektywnych struktur transgranicznych z udziałem związków zawodowych

W porównaniu z innymi obszarami przygranicznymi rozwój Trójstyku Dolny Śląsk-Saksonia-północne Czechy w kierunku wspólnego obszaru życia ciągle jeszcze kuleje. Punktowa współpraca transgraniczna administracji z poszczególnymi krajami i regionami sąsiednimi nie jest wystarczająca. Trójstyk Dolny Śląsk-Saksonia-północne Czechy potrzebuje nowych impulsów i trwałych struktur transgranicznych, aby dalej rozwijać pogranicze jako wspólny obszar życia i wspólną przestrzeń społeczną. Partnerzy społeczni muszą być zaangażowani w ten proces.

MRZ Łaba-Nysa wzywa podmioty państwowe i regionalne do opracowania i realizacji inicjatyw na rzecz całościowego dalszego rozwoju pogranicza w kierunku wspólnego obszaru życia, pracy, edukacji, gospodarki i przestrzeni społecznej z udziałem partnerów społecznych. Należy skupić się na przyszłych zagadnieniach i wyzwaniach, takich jak zmiany strukturalne, transformacja, cyfryzacja, zmiany klimatu, ochrona klimatu, usługi publiczne w miastach i na obszarach wiejskich, opieka zdrowotna, rozwój wykwalifikowanych pracowników, edukacja i doskonalenie zawodowe. Dofinansowanie z programów transgranicznych powinno być oparte na wspólnych strategiach.

Należy jak najszybciej wyeliminować deficyty we współpracy transgranicznej między podmiotami regionalnymi, które uwidoczniły się w czasie pandemii koronawirusa, zwłaszcza w odniesieniu do pracowników mobilnych i koordynacji zabezpieczenia społecznego. Na Trójstyku muszą powstać solidne struktury transgraniczne, które również w sytuacjach kryzysowych będą w stanie kompetentnie i szybko znaleźć rozwiązania z udziałem partnerów społecznych i działać wspólnie.

MRZ Łaba-Nysa nadal nalega na utworzenie transgranicznych rad społeczno-gospodarczych pomiędzy Saksonią, północnymi Czechami i Dolnym Śląskiem, w których na równych prawach z udziałem partnerów społecznych opracowywane i koordynowane byłyby strategie i koncepcje zrównoważonego rozwoju wspólnego pogranicza.